

Kóng Tâi-gí ㄔㄧㄥ ㄉㄞㄥ-ㄕㄤ

Tâi-gí-bûn Kiòk-pún

Makatau Loan

Tiûⁿ-só: Ko-hiông-chhī Lók-jîn Iù-tî-hñg
Kàu-sek lāi.

Jîn-bút: Lāu-su(LS), cha-po gín-á(A-chong,
AC), cha-bó gín-á(A-lē, AL).

Tiûⁿ-kéng: LS, AC, AL chē tî í-thâu-á téng, ūi
chò pòaⁿ-îⁿ hêng.

AC kap AL:Lāu-su gâu-chá.

LS: Lín chin gâu-chá. Kin-á-jit chiok hó thiⁿ.

Chiâh pá á-bōe?

AC kap AL: Chiah pá--ah.

AC: Lāu-su, lán kin-á-jit beh kóng sím-mih
chhù-bī ê tāi-chì?

LS: Lán beh lâi kóng Tâi-gí(thoa-tñg bān-bān-á
kóng).

AL: (chhiúⁿ tāi-seng kóng) Lāu-su, góa châng
ē-tàu kóng ū kàu chē Tâi-gí ô!

LS: Ô! Lí khì tó-ūi chhit-thô ?

AL: (hoaⁿ-hí hêng) Châng góa kap Pa-pa, Ma-
ma tò-khì Pîn-tong chng-kha A-má tau
chhit-thô, chin hó-sñg. A-má chhōa góa
khì bôk-tiûⁿ khòaⁿ gû. Tâk chiah gû lóng
chin tōa-chiâh, chin pûi. Ū-ê teh chiâh
chháu, ū-ê teh lim-chúi, ū-ê tú-á
chhut-sì liân lō to kiâⁿ bē chīi, chin
kór-chui.....(i ê òe hō AC châⁿ tñg)

AC: (chhiúⁿ teh kóng)Ûo iê iô suø Thâi-yû(我
也有說台語).....(LS kā i ê òe chhiat tñg)

LS: A-chong, hō A-lē..ah seng kóng liáu.

Tán--chit--ē khah òaⁿ lí kóng.

AC: (bô siáⁿ kam-gōan)Hâu lah.

AL: Góa tâk pái khì A-má in tau, A-má lóng ē
chhōa góa khì chhân--nih, hñg--nih, á-
sī bôk-tiûⁿ chhit-thô. A-má ē kā góa
kóng chiok chē in sè-hàn sî-á ê tāi-chì.
Bô chîⁿ thang thák-chheh, tiôh ài khñ
chhân-hñg tau-saⁿ-kāng, mā ài kā lâng
khan gû khì chiâh chháu. A-má koh ē

kóng chiok-chē chiok chē kò-sū hō góa
thiaⁿ, góa lóng thiaⁿ kah khōng-kha-
khiàu. A-má iā ū kà góa liām chiok che
ko a ô!

LS: (tùi AL kóng) Chin..ê. A-lē, lí kám beh liām
hō tāi-ke thiaⁿ.

AL: hó ah.

“Tiám á tiám tin-tang,
Gû-bah chhá hong-chhang.
Tiám á tiám tin-tang,
Péh-soat Kong-chú beh kè ang.
Tiám á tiám tin-tang,
MacDonald hioh 5 kang.
Tiám á tiám tin-tang,
Superman pōng bí-phang.
Tiám á tiám tin-tang,
Sèng-tān Lâu-kong chhùi-khí lak kah lang-lang-lang.
Tiám á tiám tin-tang,
óh Tâi-gí chin khin-sang!
Óh Tâi-gí chin khin-sang!
LS: A-lē ū kàu gâu. Lán kā i phah phòk-á.
A-chong, lí kám ū khì chhōe A-kong,
A-má chhit-thhô?
AC: Pa-pa, Ma-ma hûn-mâng, mē sû-chian tái
ûo chhyú úai-phûo chia. Mê chhú túu ná
pian, A-má, A-kong thaⁿ-mûn suor tûh
Thâi-yû ûo iô thin mē iô tông, lîn-chyu
tûh siâu-phñg-iô iê to suor Thâi-yû,
chñp pú hâu ôan. (爸爸媽媽很忙沒時間帶我去外婆家玩，每次到那邊阿公阿嬤他們
說的台語我聽不懂，鄰居的小朋友也都說台語，真不好玩).

AL: Chó iáng hâu khô-sî (這樣好可惜)! Chng-
kha ū chiok chē chiok chē hó sñg ê tâi-
chì. Góan A-kong, A-má ê chhōa góa khì
chhân-nih hop sì-kha-á, khì chuí-
khut-á piⁿ liâh o-tô-kôai-á, kâ góa kóng
chiok chē kó-chá kó-chá ê kò-sû. Góa
siõng ài tî àm-sî chiâh pá liáu-âu, tó tî
A-má ê seng-khu piⁿ khòaⁿ thiⁿ-téng ê
chhiⁿ kah góeh-niû, bô tiuⁿ-tî tiôh
khùn-khì-ah. Góa mā ū kah chhù-piⁿ ê
gín-á sñg pò keh-á, chhiâng-óng, siàn
ang-á-phiau, tiak chu-á, che lóng sî lán
tî Ko-hiông chhī lâi sñg bê tiôh ê mih-

kiāⁿ (AL jú kóng jú hoaⁿ-hí).

AC: (him-siān ê piáu-chêng) Chó iáng hâu sín-fû oh! Úo tō pú sín chó iáng. A-má suō tūh húa, uôr thin pú tōng, úor chû nîng í-chû túe thaⁿ sâ-siáu. A-má túe Ma-ma suō, “Khah ē bô kà i kóng Tâi-gí. Hāi góa nā tú tiôh chiah ê gín-á ná é-káu khì tú tiôh chhàu-hîⁿ-lâng--leh.”. Chṳn sang nâu-chin. (這樣好幸福喔我都不行這樣阿嬤說的話我聽不懂我只能一直對他傻笑阿嬤對媽媽說.... 真傷腦筋).

LS: A-chong lí m̄-bián kiaⁿ, koh kòe chit sî-á, lí tō ē-hiú kah A-má kóng Tâi-gí--ah.

AC: Chin..ê mā?

LS: Sî--ah. Tùi Kin-nî ê 9 góeh-hün khai-sí, chôan Tâi-oân só ū ê sió-pêng-iú lóng tiôh ài óh Tâi-gí. Ták lé-pài ū 1 kàu 2 chiat ê Tâi-gí khò. Kòe bô gōa kú, A-chong lí tiôh ē-hiú kah A-má kóng Tâi-gí, mā ē-sái kah chng-kha ê sió-pêng-iú chò-hóe chhit-thô..ah.

AC: Ú chiah-nih-hó ê tâi-chì. Pú-kúo uô tūh lâu-sü hâu-siâng tō pû-hué suō Thâi-yû, thaⁿ-mîng chûn-moh chiau úo-mîng? (AC ū sió-khóa hôai-gî)

LS: Che lí m̄-bián kiaⁿ. Lán Sin-heng-khu ê Siā-khu Tâi-hák í-keng beh tī kin-nî 8 góeh 27 kàu 12 góeh 30 lâi pân sió-hák tiong-hák Tâi-gí lâu-su ê su-chu jîn-chèng pôe-ióng, bôk-tek tiôh sî beh hùn-liân chiah ê lâu-su ē-hiáu kóng Tâi-gí, ē-hiáu kà Tâi-gí, ē-sái kâ lán chiah ê gín-á-hiaⁿ kah gín-á-koáⁿ kóng chiok ché Tâi-oân sim-sek ê mih-kiâⁿ. Siōng tiōng-iàu..ê sî kà lán ē-sái kah A-kong, A-má kóng-ōe, khai-káng, ē-hiú thiaⁿ A-kong, A-má kóng-kó ô!

AC: Chó-iáng hâu páng! (koh lâi tui kiâⁿ-thâu kóng) Sû-sû, Pûo-pûo, Ku-ku, A-î, chhîn n̄M-mîng i-tín iáu lâi sâng-khó syûe Thâi-yû oh! (這樣好棒！叔叔，伯伯，姑姑，阿姨，請你們一定要來上課學台語喔)

AL: (ng kiâⁿ-thâu) Tâi-ke tâu-tîn lâi óh Tâi-gí, hō só ū ê sió-pêng-iú lóng ē-hiáu kóng Tâi-gí. A-kong, A-má phô sun, thiaⁿ sun chiò-haiⁿ-haiⁿ.

LS: (ng kiàⁿ-thâu) Beh kà lán ê gín-á kóng
liàn-tíng ê Tâi-gí, beh ín-chhōa in him-
sióng Tâi-ôan hong-hù koh sim-sek ê
lék-sú bûn-hòa, beh hō in phôe-phōaⁿ
A-kong, A-má chò-hóe liū-kòe kó-chá-
sî ê kì-tî. Chhiáⁿ lín lâi pò-miâ Ko-
hiông-chhī Sin-heng-khu Siā-khu Tâi-
hák ê Tâi-gí-bûn Siá-chok kap Him-
sióng. Pó-chèng lín ē-ting óh tiòh
siōng-kài chèng-khak ê Tâi-gí-bûn,
siōng-kài chhù-bī ê Tâi-ôan kò-sū,
siōng-kài ū kó-chá-bī ê Tâi-ôan hong-
siòk, siōng kài chhiⁿ ê Tâi-ôan bûn-hòa.
Kám-siā! Lór-lát.